

To'on yó'o kían n̄i taa San Pablo n̄i sa'an noó na ndéi kuendá Galacia

Ká'an Pablo ndisá'an

¹ Yu'u kúu Pablo, ta kúu iin apóstol, na né'e to'on Jesucristo. Ta kó kúu ta'on yu'u iin yoo n̄i tanda'á iin taa, o iin ra n̄i kaxi taa. Dá ch̄i mií vá Jesucristo xí'ín tatá Ndios, na n̄i daná'taki Jesús, kúu na n̄i kaxi yu'u. ² Ta yu'u xí'ín ndidaá ka na kúu kuendá Jesús ndéi xí'ín yó'o ká'an ndu ndisá'an xí'ín ndo'ó, na kúu kuendá Jesús ndéi ñoo kuálí ñó'o chí kuendá Galacia xa'an. ³ Ta mií tatá yo Ndios xí'ín sato'o yo Jesucristo ná kee na ña man̄i xí'ín ndó, ta nak̄i'o na ña koo va'a ini ndo. ⁴ Jesucristo kúu na n̄i xi'o mií ná n̄i xi'i na sa'á kuachi yo, dá n̄i taó xóo na yó t̄ixi ndá'a ndidaá kúu ña kini ió ñayuú yó'o, ch̄i k̄i'o dión n̄i ch̄ika'a ini tatá Ndios ña kee na xí'á. ⁵ Ta daá kuití kánian natiin na ñaño'ó. Dión ná koo.

Iin tó'on din̄i vá Jesús kándéé in̄i yo, dá ndoo kuachi yo noo Ndios

⁶ Naá vá in̄i xin̄i sa'á ña yachi téi n̄i kasá'á ndó kankuei xoo ndó noo Ndios, na n̄i kana ñaá sa'á ña man̄i n̄i kee Jesucristo sa'a ndo. Ta viti ká'an ndó ña ió iin ka to'on sa'a k̄i'o ña k̄aki ndó. ⁷ Tído kó ta'ón iin ka to'on sa'a k̄i'o ña k̄aki yó. Ndéi dao ta tein mií ndó xa'an, ta kátoó ra dátúú rá ndo'ó, ta kátoó ra nadaon ra to'on va'a ña ká'an sa'a Cristo. ⁸ Ta va'ará ndu'u o iin ángel n̄i kii induú ná dána'a iin ka to'on sa'a noó ña n̄i sa daná'a ndu noo ndo,

dá kían iin íchi ná kandoo ndu kakomí ndú kuachi noo Ndios. ⁹ Ta sa ni ka'an ndu xí'ín ndó, ta nándió kuéi tuku ndu ká'an ndu xí'ín ndó; ndi ndaa ta dín dána'a o duú to'on va'a ni daná'a ndu noo ndó, dá kían iin íchi ná kandoo ra kakuu ra ta kómí kuachi noo Ndios.

¹⁰ ¿Á ká'an ndó ña xí'ín to'on ká'in yó'o ndúkúí ña kandoo va'i noo ñayuu o noo Ndios? ¿Á ká'an ndó ña dión ká'in, dá kandoo va'i noo ñayuu? Chì tá ndúkú yu'u ña kandoo va'i noo ñayuu, dá kían kó kúú ta'on yu'u iin na kéchóon noo Cristo.

Di'a ni kuu tá ni kana Jesús yu'u ña kane'i to'on na

¹¹ Kóni yu'u ña kana'á ndó, ñani mií, ña to'on va'a dána'a yu'u kó kúú ta'an vaan ña ni ndaki ini ñaxintóni ta. ¹² Dá chi kó ní nátiin ta'on yu'u to'on yó'o noo ni iin tó'ón ta, ta ni iin tó'ón ta kó ní dána'a ña nooí. Mií vá Jesucristo kúú na ni xí'lo to'on va'a yó'o nooí. ¹³ Sa ni ni'í tó'on va ndó táto'on kí'o ni sa kee yu'u tá sa kándísai táto'on kándísa na Israel. Sa ná'á vá ndó táto'on kí'o kini sa kendava'a yu'u xí'ín ñayuu kúú kuendá Jesús, chi sa katoói dánaá ndi'i noo ná. ¹⁴ Ta yu'u ni sa kuu iin ra sa ndíko cháá ka choon sa'ándá ta sá'ano ñooi o duú dao ka ta dáó xí'ín, chi ni sa ndi'i cháá ka ini sa kee choon sa'ándá ta sá'ano ñoo. ¹⁵ Tído mií Ndios ni kaxi yu'u nda rá kó ñá'a kakii, ta ni kana na yu'u sa'á ña kú'u ini na sa'í. Ta noón kúú na ni nata'an ini ¹⁶ na'a na de'e na nooí, dá ná dána'a yu'u noo na kó kúú na Israel. Ta kó ní sa'an ta'oin ndato'ín ni iin tó'ón ñayuu ndi kían dána'i. ¹⁷ Ta ni ñoo Jerusalén kó ní sa'in ndato'ín ta sa daá kúú apóstol noo yu'u sa'á ndi kee dána'i. Ña ni kee kían

dinñó'ó ká n̄i sa'in chí kuendá Arabia di'a. Dá n̄i n̄andió koo tukui ñoo Damasco.

¹⁸ Tá n̄i ya'a oni kuaia, dá n̄i keei kua'in ñoo Jerusalén, dá koni Pedro, ta kana'í na. Tá n̄i saai noo ió na, dá n̄i sa ioi xí'in ná sa'on va kuu. ¹⁹ Tído ko ta'ón dao ká na kúu apóstol n̄i xini, sava'a iin tó'ón Jacobo, na kúu ñani sato'o yo Jesús, kúu na n̄i xini. ²⁰ Ta ná'á mí Ndios ña ko ká'an to'in noó ña táai kosaa noo ndo.

²¹ Tá n̄i ndi'i, dá n̄i sa'in chí kuendá Siria, xí'in kuendá Cilicia di'a. ²² Ta na kúu kuendá Jesucristo ndéi chí kuendá Judea ko ná'á ta'on na yu'u tiempo daá. ²³ Sava'a ña n̄i seídó'o na sa'a yú'u kúu ña: “Taa káa kúu taa sa kendava'a xí'in yó tá sata, tído viti xionoo ra kásto'on ra xí'in ñayuu to'on va'a sa'a Jesús, tá'an ña sa katoó ra dánaá ra tá sata.” ²⁴ Ta n̄i keká'ano na Ndios sa'á ña n̄i kee na xí'in.

2

Dì'a n̄i kuu tá n̄i sa'in ñoo Jerusalén, n̄i ka'in xí'in na kúu apóstol

¹ Tá n̄i ya'a uxi komi kuaia, dá n̄i n̄andió koo tukui ñoo Jerusalén xí'in Bernabé. Ta ndáka ta'anii Tito n̄i sa'in. ² Chi mí Ndios n̄i xi'o ña n̄i kandaa inii ña kánian ko'in ñoo. Ta sa'á ña ko kónii ña naá óon choon kéei, sa'á ñoo n̄i nakanii xí'in sava'a na ndíta noo na kúu kuendá Jesús sa'a ndí kían dána'i noo na ko kúu na Israel. ³ Ta n̄i nata'an va ini na, sa'á ñoo ko ní kéndusa na ña ta'anda ñii Tito, ta n̄i sa ió dáó xí'in, va'ará kúu rá iin ta griego. ⁴ Ta n̄i ku'u de'é ta'ani dao ra kaá kúu kuendá Jesús tein ndu'u kanani ñaá rá, ná kande'á ndí kían kée ndu sa'á ña n̄i kankuei xoo ndu tixi ndá'a ley Moisés sa'á ña

ndíta ndu xí'ín Cristo Jesús. Chì kóni ra ña kaño'o jí ndú tixi ndá'a ley Moisés. ⁵ Tído ni lú'u ví kò ní sónó ndu'u noo rá ña kee ndu ña kóni ra, dá kían ná kandita ndaa iì ní ndó noo to'on ndaa ña ká'an sa'a Jesús.

⁶ Tído ni iin ka to'on saá kò ní ka'an na ndíta noo na kúu kuendá Jesús xí'ín. Taa ndáya'i kúu ná, tído kò né'e tandíni, dá chì ni iin tó'on ñayuu kò máni cháá ka noo Ndios o duú dao ka na. Iin nóó vá kúu ndidaá ñayuu noo Ndios. ⁷ Ta di'a ni nakoni va na ña mií Ndios ni xí'o choon nooí ña dána'i noo na kò kúu na Israel sa'a to'on va'a ña ká'an sa'a Jesús, táto'on kì'o ni xí'o Ndios choon noo Pedro ña dána'a na to'on va'a yó'o noo na Israel. ⁸ Ta mií Ndios, na ni kaxi Pedro ña kane'e na to'on va'a sa'a Jesús dána'a noo na Israel, noon ta'ani kúu na ni kaxi yu'u ña kane'i to'on va'a yó'o dána'i noo na kò kúu na Israel.

⁹ Ta ni nakoni Jacobo xí'ín Cefas xí'ín Juan, tá'an na ndíta noo na kúu kuendá Jesús, ña miian ndaa kuiti Ndios ni xí'o choon yó'o nooí, chì ni tiin na ndá'í, xí'ín ndá'a Bernabé, ña ná'a ña iin ni nduu ndu xí'ín ná. Ta ni kandoo ndu xí'ín ná ña ko'on ndu dána'a ndu noo na kò kúu na Israel, ta mií ná ko'on dána'a tein na Israel. ¹⁰ Sava'a ña ni xika na noo ndu kían ña ná dá'a ni nandodó ndu chindeé ndú na kúnda'í ndéi ñoo Jerusalén. Ta sa ñoo kúu váan ndí'i inij keei.

Dì'a ni kuu tá ni danáni yu'u Pedro

¹¹ Tído tá ni kasaa Pedro ñoo Antioquía, dá ni danáni yu'u na, dá chì ña ni kee na ñoo kúu iin ña kò vá'a noo Ndios. ¹² Chì tá kò ñá'a kasaa dao taa ni tanda'á Jacobo, dá ni sasá'an Pedro xí'ín na kò

kúú nà Israel. Tído tá nì ndi'i nì kasáa taa ñoó, dá nì kasá'á kúxoo va Pedro noó nà kò kúú nà Israel. Ta kúú kò ní sásá'an kà nà xí'ín ná, chì yu'ú nà kée rā ká'an ña miían ndúsa ta'anda ñí ndidaá taa kúú kuendá Jesús. ¹³ Ta sa'á ña nì kee na dión, sa'á ñoó nì kuxoo ta'ani dao kà nà Israel kuendá Jesús. Ta nda Bernabé nì kee ta'ani dión, chì nì kuxoo ta'ani na tátò'on kì'o nì kee dao kà tã uú noó ñoó.

¹⁴ Tá nì xini yu'u ña kò kéndúsá'ano na tátò'on kì'o dándáki tò'on ndaa ña ká'an sa'a Jesús, dá nì kaaì xí'ín Pedro noó ndidaá nà kúú kuendá Jesús nì nataka ñoó: “Mii ní kúú iin taa Israel, tído kée ní tátò'on kì'o kée nà kò kúú nà Israel, ta kò nákaa kà ní tixi ndá'a ley nà Israel. Sa'á ñoó, ¿ndiva'a kéndúsa ní xí'ín nà kò kúú nà Israel ña kee na choon sa'ándá ley nà Israel, tá dáá?”

¹⁵ “Mii yó kúú nà Israel, chì nì kakió ñoo Israel. Ta kò kúú yó ñayuu tukú yá'a kée kuachi noó ley yò. ¹⁶ Ta ná'á yó ña ni iin tó'ón ñayuu o kúu kandoo vii noó Ndios sa'á ña kée na choon sa'ándá ley Moisés, chì sava'a sa'á ña kándéé iní nà Jesucristo, sa'á ñoó kándoo vii ná noó Ndios. Chì sa'á ña kándisa yó Jesucristo, sa'á ñoó kándoo vii yò noó Ndios. Ta kíán sa'á ña kándéé iní yò iin tó'ón dinì Jesucristo va, ta o duú sa'á ña kée yó choon sa'ándá ley. Chì ni iin tó'ón ñayuu o kúu kandoo vii noó Ndios sa'á ña kée na choon sa'ándá ley.

¹⁷ “Ta sa'á ña ndúkú yó kandoo vii yò noó Ndios sava'a sa'á ña kándéé iní yò Jesucristo, sa'á ñoó ká'an dao ñayuu ña kúú yó ñayuu kómí kuachi. Ta, ¿á ña yó'o kóni kaa ña Jesucristo kúú nà xí'o ña ya'a yó kee yó kuachi? Koó, kò tã'ón dión kíán. ¹⁸ Dá chì tá nì nandió kuéi tuku yó kándéé iní yò ley, tá'an

ñā nī dānkoo yó, dá kíān kakuu iī vá yó ñāyuu kómí kuachi noo Ndios.

¹⁹ “Sa nī xi'i va yu'u noo ley Moisés, chí kọ kándéé ka iní ñā dákaki ñāá. Ta nī natakí yu'u noo ñā kóni Ndios. ²⁰ Ta viti kíān kékuendáí ñā nī xi'i nduúí xí'ín Jesucristo ndika cruz. Sa'á ñoó kọ takí ka yu'u noo ñā kóni miíí. Nda Cristo va kúú nā nákaa nímaí dāndáki na yu'u viti. Ta ndidaá ñā kéei viti, kúú ñā kéei sa'á ñā kándéé iní Jesucristo, nā kúú de'e Ndios, nā kú'u ini sa'í, ta nī na'ki'o na mí ná ñā nī xi'i nā sa'í. ²¹ Ta ni iin kuú ta'ón o dānkoo yu'u ñā manī nī kee Ndios sa'í. Dá chí tá ná kandoo vii yo noo Ndios sa'á ñā kée yó choon sa'ándá ley, dá kíān nī naá óon va ñā nī kee Cristo Jesús nī xi'i nā ndika cruz sa'a yo, ní kúu.”

3

Nī natiin yó Espíritu iī Ndios sa'á ñā kándéé iní yo Jesús

¹ Nandéé ka víān xixi ndo'ó, nā Gálatas xaān. ¿Ndá yoo nī dānaá iní ndo, dá o kándísa ka ndo ñā ndaa sa'a Jesús? Chí sa tá'í nī nakani ndu'u xí'ín ndó sa'á ñā nī kee Jesucristo nī xi'i nā sa'a yo ndika cruz. ² Ta viti, ñā kóni kandaā iní sa'a ndo kíān, ¿á nī natiin ndó nā kúú Espíritu iī Ndios sa'á ñā kée ndó choon sa'ándá ley o sa'á ñā nī kándéé iní ndo Jesús tá nī seídó'o ndó to'on va'a sa'a ná? ³ Nandéé ka víān xixi ndó. Chí sa va'a va nī kas'á kándéé iní ndo Jesús nī kee nā kúú Espíritu iī. Tído, ¿á ká'án ndó viti ñā xí'ín ndée míí ndó, dá kándéé ndó káki ndó? ⁴ ¿Á nī naá óon va ñā nī ndo'o níyo ndo sa'á ñā kándéé iní ndo Jesucristo? Va'a nda'o tá kọ ní naá óon ñā nī ndo'o ndó. ⁵ Nī xi'o Ndios Espíritu iī

na noo ndo, ta kée na ña'a ndato xí'ín ndó. ¿Á dión kée na xí'ín ndó sa'á ña kée ndó choon sa'ándá ley, ká'an ndó? Koó, chí kée na dión sa'á ña ñi kandeé iní ndo Jesús tá ñi seídó'o ndó to'on va'a sa'a ná.

Natiin ta'ani yó ña va'a ñi kandoo Ndios k'i'o na noo Abraham

⁶ Kana'á ndó ña sa'á ña ñi kandeé iní Abraham Ndios, sa'á ñoó ñi kandoo vii ná noo ná. ⁷ Sa'á ñoó kana'á ndó ña ndi ndáa miío ñayuu kándéé iní Ndios, noón kúú ña ve'e mií Abraham. ⁸ Dá chí ká'an tuti ií Ndios ña sa daá ñi chikaa va ini Ndios ña dánkoo vii ná ña kó kúú ña Israel noo míí ná sa'á ña kandeé iní ñaá ná, chí di'a ñi kaa ña xí'ín Abraham: “Sa'a yo'ó ñi'í ndidaá kúú ñayuu ndéi ñayuu yó'o ña va'a.” ⁹ Sa'á ñoó ndi ndáa mií vá ñayuu kándéé iní Jesús, noón kúú ña natiin ña va'a xí'o Ndios, táto'on k'i'o ñi ndo'o Abraham sa'á ña ñi kandísa na to'on ñi ka'an Ndios xí'ín ná.

¹⁰ Ndi ndáa miío ñayuu ndúkú ña kandoo vii ná noo Ndios sa'á ña kée na choon sa'ándá ley Moisés, ña yó'o kúú ña táí chí'an noo Ndios. Dá chí di'a ká'an tuti ií Ndios: “Ndidaá kúú ña kó ní kándéé kee ndi ndi'i choon sa'ándá ley, ña yó'o kúú ña táí chí'an noo Ndios.” ¹¹ Sa'á ñoó kándaá ini yo ña kó ín ta'on kandoo vii noo Ndios sa'á ña kée na choon sa'ándá ley. Dá chí di'a ta'aní ká'an tuti ií Ndios: “Ña ñi kandoo vii noo Ndios sa'á ña kándéé iní ñaá ná, noón kúú ña kataki chíchí.” ¹² Tído dín va dándáki ña kúú ley noó ña kándéé iní yo Ndios, dá chí di'a ká'an tuti ií Ndios: “Ña kándéé kée ndi ndi'i kuií choon sa'ándá ley, noón kúú ña ñi'í ña kataki ña keean.”

13 Ta Cristo Jesús kúú nà nì taó xóo yó tìxi ndá'a ley, tá'an ñà nì datáí ch'i'an ñáá noo Ndios. Chì nì xì'o na mií ná nì ñakuio na ndidaá kúú ch'i'an sa'a yò, dá chì di'a kaá tuti iì Ndios: “Ta ndi ndáa miíó taa ná karkaa ndika iin yíto, roón kúú ra táí ch'i'an.” 14 Ta sa'á ñà nì kee Cristo Jesús dión, sa'á ñóó kuu ni'ì ta'ani nà kò kúú nà Israel ñà va'a, tá'an ñà nì kaa Ndios kì'o na noo Abraham. Ta sa'á ñà kándéé iní yò Jesús, sa'á ñóó nì ni'ì yò nà kúú Espíritu iì Ndios táto'on kì'o nì kaa Ndios kee na xí'ín yó.

Nda tá sa na'á, dá nì chikaq ini Ndios ñà tanda'á ná Jesús kii na chiya'i na sa'á kuachi yò

15 Ñani, ná ko'ín ka'ín sa'a iin taa ñayuu yó'o xí'ín ndó, dá kandaá ini ndo ñà kóni ka'ín xí'ín ndó. Tá nì kava'a iin taa iin tuti ñà ká'an táto'on kì'o kóni ra kee ra, dá nì kani ra sello noo tuti ra, dá kían nì iin tó'ón ñayuu o kúu dátuu ná to'on nì taa ra, ta o kúu ta'on chi'i na cháá ka to'on noo ñà nì taa ra.

16 Dión ta'ani nì kee Ndios, chì nì kaa nà noo tuti iì ná ñà kì'o na ñà va'a noo Abraham, xí'ín noo nà ve'e na. Ta kò ní ka'an Ndios kì'o na ñà va'a yó'o noo “ndidaá nà ve'e na”, chì kò ní ka'an nà sa'á kuá'á ñayuu, dá chì nì ka'an nà sa'a iin tó'ón taa, chì di'a nì kaa Ndios xí'ín Abraham: “Tein nà ve'e yo'ó kana iin taa.” Ta taa ñóó kúú Cristo Jesús. 17 Sa'á ñóó ká'ín xí'ín ndó ñà tá sa na'á nì xì'o Ndios to'on na ñà kee na táto'on kì'o nì kandoo na kee na xí'ín Abraham. Dá nì ya'a komi ciento oko uxì kuia, dá nì xì'o na ley nà noo Moisés. Sa'á ñóó o kúu ta'on dátuu ley yó'o to'on nì xì'o Ndios noo Abraham, dá chì miían ndaa kee Ndios ñà nì kandoo na kee na. 18 Chì tá ni'ì yò ñà va'a yó'o noo

Ndios sa'á ña kée yó choon sa'ándá ley, dá kían kō ndáya'i ta'on to'on nī xī'o na noo Abraham. Tído kō ta'ón dión kían, dá chī nī xī'o oon va na ña va'a yó'o noo Abraham, chī kī'o dión nī kandoo Ndios kee na xí'ín ná.

Yó'o nákanī Pablo sa'a ndá choon nī xī'o Ndios ley na noo Moisés

¹⁹ Ta viti, ¿ndá choon nī xī'o Ndios ley na noo Moisés, tá dáá? Nī xī'o naan noo Moisés dá chī va'an dána'aan ndī ndáa iin rá iin ña'a kini kée yó. Ta nī daná'aan noo ñayuu nda rá nī tūu noo nā nī kii tein nā ve'e Abraham. Noón kúú ña va'a nī kaa Ndios kī'o na. Ta nī xī'o Ndios ley yó'o noo Moisés xí'ín ndá'a ángel. Ta xí'ín ndá'a Moisés nī xī'o naan noo ñayuu. ²⁰ Tído kō ní kéchóon ta'on Ndios iin ka ñayuu, dá ka'an nā xí'ín Abraham, chī iin tó'ón míi vá Ndios nī ka'an xí'ín ná.

²¹ Sa'á ñoó, ¿á dátuu ley Moisés ña va'a nī kaa Ndios kee na xí'ín Abraham? Koó, kō ta'ón dión kían. Dá chī tá kandeé ley kī'o ña kataki chíchí yó, dá kían xí'ín míi vá ley kuu kandoo vii yō noo Ndios. ²² Tído kō ta'ón dión kían, dá chī ká'an tuti iī Ndios ña ñó'o ndidaá ñayuu tixi nda'á kuachi, sa'á ñoó kī'o Ndios ña nī ka'an nā kī'o na noo yō sav'a sa'á ña kándéé iní yō Jesucristo, chī sav'a ñayuu kándisa ñaá kuu ni'í ñá.

²³ Tá kō ñá'a kandeé iní yō Jesucristo, dá nī sa ndadi yō tixi ndá'a ley. Ta sa dandáki ñaá ley nda rá nī kasandaá kuū nī na'a Ndios noo yō ña kandeé iní yō Jesús. ²⁴ Ta ley ñoó nī sa ndakaan yó tát'on kī'o ndáka iin nā kéchóon takuálí de'e sato'o nā. Ta dión nī sa ndaka ley ñoó yó nda nī kasandaá yō kandeé iní yō Cristo Jesús, sa'á ñoó kandoo vii

yó noo Ndios sa'á ña kándéé iní yó ná. ²⁵ Tído viti kándéé iní yó Jesús, ta ñi kankuei yó tixi ndá'a ley, ña kúú tátò'on kì'o kúú ña ndáka takuálí, ²⁶ chì viti kúú yó de'e Ndios sa'á ña kándéé iní yó Cristo Jesús. ²⁷ Iin ñi nduu va yó xí'ín Cristo sa'á ña ñi sodo ndúta yó ña ñi kandeé iní yó ná. Tá kián tátò'on kì'o ñi ñandixi yó ña. ²⁸ Ta viti ko né'e tandíni á kúú yó ña Israel o ña griego, o á kúú yó ña ño'o tixi ndá'a iin sato'o o koó, o á kúú yó ña o ñá'a, chì iin tó'ón dinì ñi nduu ndidaá yó noo Ndios sa'á ña kándéé iní yó Cristo Jesús. ²⁹ Ta sa'á ña kándéé iní yó Cristo Jesús, sa'á ñoó ñi nduu yó ña ve'e Abraham, ta ñi'ì yó ña va'a ñi kaa Ndios kì'o na noó ña ve'e Abraham.

4

¹ Ta di'a kua'an ña kónii ka'ín xí'ín ndó. Sa ná'á vá ndó ña iin tayíí ló'o, tá'an ra ñi'ì ndidaá kúú ña'a tatá xi, iin nóó vá kúú xí xí'ín iin mozo, va'ará kakuu xi sato'o ndidaá ña'a ña ve'e xi. ² Dá chì nákaa xi tixi ndá'a ña kéchóon noo tatá xi xí'ín ña ndáka ñaá ña ná xino xi kua ña kían ñi kaa tatá xi natiin xi ña'a ió noo ná. ³ Kì'o dión ta'ani ñi sa ndo'o yó, chì ñi sa kuu yó tátò'on takuálí ndó'o dión, chì ñi sa ño'o yó tixi ndá'a ña kini dándáki ñayuu ndéi ñayúú yó'o. ⁴ Tído tá ñi xinkoo tiempo ña kían ñi chikaa ini mií Ndios, dá ñi tanda'á ná de'e na Jesús ñi kii na ñi kaki na tixi iin ñá'a. Ta ñi kaki ta'ani na tixi ndá'a ley.

⁵ Dión ñi kee na, dá ñi taó xóo na yó tixi ndá'a ley, dá ñi'ì yó ña kakuu yó de'e na. ⁶ Ta sa'á ña kúú yó de'e Ndios, sa'á ñoó ñi tanda'á ná Espíritu de'e na ñi kasáa ña ió ña ini níó yó. Ta Espíritu ñoó kúú

na kedaá xí'á, dá kayu'ú yó Ndios: “Tata ló'ọ mií.”
 7 Sa'á ñoó ko ñó'o ka yo tixi ndá'a ley, chi ndaá de'e Ndios vá kúú yó viti. Ta sa'á ña kúú yó de'e na, sa'á ñoó kánian natiin yó ña va'a noo ná sa'a Cristo.

Kandita ndaa ndo xí'ín ña kándisa ndó sa'a Jesús

8 Tá sa na'á, ta ko ñá'a kana'á ndó Ndios, dá ni sa ño'o ndó tixi nda'á ña ko kúú ndios. 9 Tído viti sa ná'á vá ndó ndá yoo kúú Ndios, o va'a kaan ná ka'ín xí'ín ndó ña sa ná'á di'a va Ndios ndo'ó. Sa'á ñoó, ¿ndiva'a ni nandió kuéi tuku ndó noo ña'a ko chóon, tá'an ña kini dándáki ñayuu ndéi ñayuú yó'o? Ta, ¿ndiva'a ni nachi'i tuku ndó mií ndó tixi ndá'an? 10 Chi kéká'ano ndó dao kuu, xí'ín dao yo, xí'ín dao víko xí'ín dao kuia. 11 Sa'á ñoó nákanini inii sa'á ña kée ndó dión, dá chi ndá ndi kuu naá óon va choon ni keei tein ndó.

12 Nani mií, seí nda'avíi noo ndo ña kee ndó táto'on kée mií, dá chi ni kee yu'u táto'on kée mií ndó tá ni sa ioi xí'ín ndó. Ta ni iin ña'a ko ní ya'a ndó nooi. 13 Ta sa ná'á vá míi ndó ña sa'á ña sa kú'u vai, sa'á ñoó ni kuu ni daná'i noo ndo ta'ándá míi noo sa'á ña kúú to'on va'a ña ká'an sa'a Jesús. 14 Ta ko ní kú'ichi ini ndo koni ndo yu'u, ta ko ní káño'ó ñaá ndó va'ará ni sa kú'i. Di'a ni nakuaka va'a ndó yu'u táto'on iin ángel ni kii noo Ndios, ta ni kee ndó yu'u kúú táto'on mií Cristo Jesús. 15 Ta, ¿ndéi kua'an ña kadii téi iní ndo koni ndo yu'u? Ta xí'o ndaai kuendá sa'a ndo, chi nda nduchí nóo ví ndó kú'u ini ndo taó ndo kí'o ndó noo yú'u tiempo daá ñoó, ní kúu. 16 Ta viti, ¿á ndaá xiní u'u va ndó yu'u sa'á ña ká'in ña ndaa xí'ín ndó?

17 Ta ndéi dao ta'a kadí'inda rá ndo'ó, chi kátoó ra ña kee ndó ña kóni mií rá, tído ọ duú ña va'a kían

kóni ra. Dá chī ña kóni ra kían taó xóo ra ndo'ó tein ndu'u, dá nduu ndó kuendá mií rá, dá koo kuión ndo xí'ín ña dána'a ra. ¹⁸ Ña va'a kían tá daá kuití ná koo kuión ndo xí'ín ña va'a, va'ará koó yu'u ió xí'ín ndó.

¹⁹ De'e kuálí miíj, tuku va ñi kasá'á ndó'o naní nío yu'u kée ndó, chī ndó'i táto'on kí'o ndó'o iin ñá'a tá káki de'án. Ta kúú dión kando'o vai sa'a ndo nda ná kasandaá ndo kee ndó to'on kí'o ñi sa kee mií Cristo. ²⁰ Kóni kíj kakaaj tein ndó, dá ka'ín iin to'on vitá cháá ka xí'ín ndó, chī nákaní nda'o iníj sa'a ndo.

Ña yó'o kían ñi ndo'o Agar xí'ín Sara

²¹ Ta viti ká'ín xí'ín ndo'ó, ña kátoó ndu'u tuku tixi ndá'a ley Moisés: ¿á ko óon ta'on kueidó'o ndó ndi kaá ley ñi taa Moisés? ²² Chī kaá to'on ñi taa na ña ñi sa ndei uu de'e yíj Abraham. Iin xi ñi sa kuu de'e ñá'a sa káa tixi ndá'a ñadi'í ña. Ta iin ka de'e na ñi sa kuu de'e ñadi'í ña, ñá'a dándáki mií. ²³ Ta de'e ñá'a, ña sa káa tixi ndá'a ñadi'í ña, ñi kaki xi chī kí'o dión kóni Abraham. Tído de'e ñadi'í ña, ñá'a dándáki mií, kúú ra ñi kaki táto'on ñi xí'o mií Ndios to'on na noo Abraham.

²⁴ Ndi nduú ñá'a yó'o kúú táto'on uu to'on ñi kandoo Ndios kee na xí'ín ñayuu ña. Ta to'on mií noo kúú ley ñi xí'o Ndios diñi yúku naní Sinaí. Ta ñayuu ñi kaki tixi ley yó'o, noón kúú ña ñó'o tixi ndá'án. Ta ley yó'o kúú táto'on Agar, ta ñayuu ñó'o tixi ndá'a ley kúú táto'on de'e Agar. ²⁵ Dá chī ñá'a naní Agar ñoo kúú táto'on yúku naní Sinaí iin chí Arabia noo ñi xí'o Ndios ley noo Moisés. Ta kúú ta'anián táto'on ñoo Jerusalén, ña nákaa viti. Dá chī ñoo yó'o nákaa tixi ndá'a ley xí'ín ndidaá ñayuu

ndéi noḡán, tátō'on k̄i'o n̄i s̄a káa Agar t̄ixi ndá'a ñadi'í Abraham. ²⁶ Tído iin ka ñoo Jerusalén, ña nákaa chí induú, k̄o nákaa ta'an vaan t̄ixi ndá'a ley. Ta ñoo ñoó kúú tátō'on naná yo, na kúú kuendá Jesús. ²⁷ Dá ch̄i di'a kaá tuti īi Ndios:

Kadii iní yo'ó, ñá'a, yo'ó ñá k̄o kuú kandeí de'e, yo'ó, ñá k̄o óon ta'on kaki de'e.

Kayu'ú yo'ó xí'an kádii inóon, ch̄i k̄o ñá'a ndo'o naní ní, dá kaki iin de'ón.

Dá ch̄i kua'a cháa ka kakuu de'e yo'ó, ñá n̄i k̄and̄o nda'í xaan, o duú na ñá'a ió yí.

²⁸ Ta viti, ñani miíj, kúú yó tátō'on Isaac, ch̄i kúú yó de'e n̄i kaa Ndios k̄i'o na noḡ Abraham. ²⁹ N̄i s̄a kendava'a tayíi n̄i kaki xí'ín ña kóni m̄í Abraham xí'ín tayíi n̄i kaki n̄i kee Espíritu īi. Ta k̄i'o dión ta'ani kéndava'a na ñó'o t̄ixi ndá'a ley xí'ín yó viti. ³⁰ Tído, ¿á k̄o ndúsaa ta'on ini ndo ña ká'an tuti īi Ndios? Ch̄i di'a va kaáan: “Taó xóo ñá'a nákaa t̄ixi ndá'a ñadi'óon ná ko'an xí'ín de'án. Dá ch̄i o kúu ta'on ni'í nduú x̄i ña va'a xí'ín de'e ñá'a dándáki mií.”

³¹ Sa'á ñoó, ñani miíj, kana'á ndó ña k̄o kúu ta'on yó de'e ñá'a nákaa t̄ixi ndá'a iin ka na. Di'a kúu yó de'e ñá'a dándáki mií.

5

Ko ñó'o ka yo t̄ixi ndá'a ley Moisés

¹ Sa'á ñoó kandita toon ndó xí'ín ña n̄i kee Cristo sa'a ndo, ch̄i n̄i taó xóo na ndo'ó t̄ixi ndá'a ley Moisés, ña s̄a dándáki ñaá. Ta o s̄a nándió kuéi ka ndo kaño'o ndó t̄ixi ndá'án, dá dándáki tukuan ndo'ó. ² Kueíd'ó va'a ndó, ch̄i yu'u kúu Pablo,

na ká'an xí'ín ndó. Tá ná naki'o ndó mií ndó ña ta'anda ñi ndo táto'on ki'o kée ta Israel, dá kían ko ta'ón ña'a natiin ndó noó ña ni kee Cristo Jesús sa'a yo. ³Ta nándió koo tukui ká'in xí'ín ndidaá taa, tá'an ra kándía ña ta'anda ñi rá, ña miían ndúsa kánian kee ra ndi ndi'i choon sa'ándá ley Moisés, dá kandoo vii rá noo Ndios.

⁴Tá ká'an ndó ña kandoo vii ndo noo Ndios sa'á ña kée ndó choon sa'ándá ley, dá kían ña yó'o kóni kaa ña ni taó xóo va ndó mií ndó noo Jesús, ta ni taó xóo ta'ani ndó mií ndó noó ña maní ni kee na sa'a ndo.

⁵Tído sa'á ña ió Espíritu ii Ndios xí'ín yó, sa'á ñoó ió tandee iní noo yo ña kandoo vii yo noo Ndios sa'á ña kándée iní yo Jesús. ⁶Dá chi sa'á ña kándée iní yo Cristo Jesús, sa'á ñoó va'ará ni ta'anda ñi yo o ko ní ta'anda ña, ni iian ko ndáya'i. Ña ndáya'i kían kándée iní yo Jesús, ta ña yó'o kedaá xí'ín yó, dá ku'u ini sa'a sátá'an yó.

⁷ Ta sa va'a nda'o kua'an ndo xí'ín ña ndaa kándisa yó. ¿Ndá yoo ni ndaká ñaxintóni ndo, dá ko seídó'o ka ndo ña ndaa? ⁸Tído kana'á ndó ña o duú Ndios ní ndaká ñaxintóni ndo, chi di'a mií ná kúu na ni kana ndo'ó. ⁹Ta sa ná'á va'a mií ndó ña xí'ín lú'u chí'í vá levadura, ta kúu dákuita tachí vaan iin tu'u yúsa káva'a pan. Ta dión ta'ani kée ña to'ón dána'a taa ñoó xí'ín ndó. ¹⁰Ta kándée iní yu'u sato'o yo Ndios ña nandió kuéi ndó kandisa ndó táto'on ki'o kándisa yu'u. Chi ñayuu kátoó ndaká ñaxintóni ndo, miían ndaa chiya'i na noo Ndios sa'á ña to'ón dána'a na noo ndo. Ko né'e tandíni ndá yoo kúu ná.

11 Ñani miíj, tá dána'a ij yu'u noó ñayuu ña miían kánian ta'anda ñij ná to'on kée ra Israel, dá kían, ¿ndiva'a kéndava'a ij ra Israel xí'ín yu'u, tá dáá? Chij tá dána'j dión noo ná, dá kían o kuído ta'on ini ra kee to'on va'a ña ká'an sa'á ña ni kee Jesús sa'a yo ndika cruz, tá dáá. 12 ¡Tído va'a cháa kaan iin íchi di'a ná dákuáchi taa nádaká ñaxintóni ndo ñij mií rá!

13 Kana'á ndó, ñani miíj, ña sa ni nakana va Ndios ndo'ó ña o káño'o ka ndo tixi ndá'a ley. Tído ná dá'a ni ka'an ndó ña sa'á ña ko ñó'o ka ndo tixi ndá'a ley, sa'á ñoó kuu kee ndó ña kóni ñij ndo. Di'a kánian chindeé tá'an ndó xí'an kú'u ini sa'a sátá'an ndó. 14 Chij dáxinkoo ndi'i yó choon sa'ándá ley Moisés tá ná kueíd'o yó choon kua'an di'a: “Ku'u ini ndo sa'a ñayuu xí'ín ndó táto'on kí'o ndó'o ndó xí'ín mií ndó.” 15 Tído tá chídáó tá'an ndó xí'ín to'on ká'an ndo, ta seí yí'í tá'an ndó, dá kían kaon koo ndó, chij kasandaá kuu, dá naá ndí'i iin rá iin ndó.

Kí'o ndó mií ndó noo na kúú Espíritu ij Ndios ña ná kandaka na ndo'ó

16 Ta ká'an ta'anij xí'ín ndó ña koo ini ndo kee ndó ña kóni na kúú Espíritu ij Ndios, ta o sa kée ndó ña kini kóni ñij ndo. 17 Dá chij ña kóni ñij ndo ko náki'ín tá'an nóóán xí'ín ña kóni Espíritu ij Ndios, chij naá tá'an va ña kóni ñij ndo xí'ín ña kóni Espíritu ij. Sa'á ñoó o kúu kee ndó ña kóni ndo. 18 Tído tá naki'o ndó mií ndó noo Espíritu ij Ndios ña ndaka na ndo'ó, dá kían ko ñó'o ka ndo tixi ndá'a ley.

19 Ta ko ú'u ta'on kandaaj inio ndi kée ñayuu xí'o mií noó ña kóni ñij ná, dá chij kée na kuachi xí'ín na ko kúú ñadi'í na o yí'í ná, ta kée na ña ka'an noo xí'ín ñij ná, ta ko chítuu ini na kee na ña ka'an noo.

²⁰ Ta ndáño'o na ña kọ kúú ndios, ta kėtadí nā xí'ín ñayuu, ta xiní u'ụ tá'an na, ta naá nā xí'ín dao ká ñayuu, ta kuión nā, ta yachi xídọ ini nā, ta sava'a sa'a míí vá ná nákaní ini nā, ta sa'ándá tá'an na ñayuu, ta taó xóo na ñayuu kandọo xoo míí ná, ²¹ ta u'ụ ini nā, ta sa'ání nā ndii, ta daá xíni na, ta tein víkọ yá'a na kée na ña kini ka'an noo. Ta kée na dao ká ña'a kini tátọ'on kua'an ña yó'o. Sā nị ka'in xí'ín ndó, ta ká'an tukui ña ndi ndáa miío ñayuu ndéi kée ña yó'o, ni iin kuu ta'ón ọ koní nā natiin na kandeí na noo dándáki Ndios.

²² Tído di'a kua'an ña va'a xí'o nā kúú Espírítu ij Ndios ña kíán kee yó: kú'ụ ini yọ sa'á ñayuu xí'ín yó, ta ió dii ini yọ, ta va'a ndéi yó xí'ín dao ká nā, ta kueé ini yọ, ta kéva'a yó xí'ín ndi ndáa míí vá ñayuu, ta va'a ini yọ xí'ín dao ká nā, ta kúú yó ñayuu ndaa, ²³ ta nda'í ió ini yọ, ta chítuu iniọ kee yó ña kini. Ta noo ni iin tó'ón ley kọ yá'a yó tá kée yó ndidaá ña va'a yó'o. ²⁴ Ta nā ndíta xí'ín Cristo, noón kúú nā nị chirkuei ndidaá kúú ña kini kóni ñíí ná keean ndika cruz, chị kọ kée ká nā ña kini kóni ñíí ná. ²⁵ Tá dándáki nā kúú Espírítu ij nío yọ, dá kíán ná kee yó ña kóni míí ná. ²⁶ Ta ná dá'a ni kakuu yó ñayuu ió táyíí ini. Ná dá'a ni dáta'an tá'an yó. Ná dá'a ni koo u'ụ ini yọ koni yọ ñani yọ.

6

Koo ini ndọ chindeé tá'an ndó xí'ín iin rá iin mií ndó

¹ Ñani miíí, tá iin ndakána nị natiin ndó iin ñani yọ noo kuachi, dá kíán ndo'ó, nā ndíta toon xí'ín Espírítu ij, kúú nā kánian chindeé ná, dá ná kuiin ndaa tuku na. Ta nda'í ni ka'an ndọ xí'ín ná, ta

kandaa ndo mií ndó, ch̄i oon ni ví k̄uei ta'ani mií ndó noó kuachi táto'on k̄i'o n̄i ndo'o ñani yo. ² Ta chindeé tá'an ndó x̄í'ín iin rá iin ndó tá ndó'o n̄io ndo, ta k̄i'o dión kee ndó, dá kee ndó choon n̄i sa'anda Cristo. ³ Ta na ch̄inaní mií ña kúú ná na ndáya'i, ta ni iin ña'a k̄o kúú ná, dá k̄ian d̄anda'í na mií vá ná. ⁴ Ta iin rá iin mií vá ndó k̄anian kand̄e'é va'a ña k̄ee ndó, dá k̄ian nata'an ini ndo sa'á ña va'a k̄ee ndó. Ta o sa ch̄idáó tá'an ndó ña k̄ee ndó x̄í'ín dao ka ñayuu. ⁵ Dá ch̄i iin rá iin mií vá ndó x̄í'ín choon n̄i ni'í ndo noo Ndios.

⁶ Ta ndidaá ndo'ó, na dákuá'a to'on Ndios, k̄anian chindeé ndó na dána'a noo ndo x̄í'ín ña va'a ió noo ndo.

⁷ O sa kóo ini ndo d̄anda'í ndo mií ndó, dá ch̄i ko iin ta'on kuu d̄anda'í Ndios, ch̄i ndidaá ña'a x̄í'ti ndó, ñoó k̄ian dák̄ee ndó. ⁸ Ta dión ta'ani ndo'o na k̄ee ña kóni ñí'í ná, noón kúú na ni'í ña naá ná. Tído na k̄ee ña kóni Esp̄iritu ij, noón kúú na ni'í ña kataki ch̄íchí ná kee Esp̄iritu ij.

⁹ Ta ná dá'a ni kuitá yo kee yó ña va'a, ch̄i tá ko sá tuu yó ña k̄ee yóan, dá k̄ian kasandaá iin kuu natiin yó ña va'a noo Ndios. ¹⁰ Sa'á ñoó tá nóno yó kee yó ña va'a, dá k̄ian ná kee yóan x̄í'ín ndidaá ñayuu. Ta ná ndi'i cháá ka ini yo kee yó ña va'a x̄í'ín na kándisa dáó x̄í'ín yó Jesús.

Ta viti kúú yó ñayuu saá sa'á ña kándéé ini yo Jesús

¹¹ Kand̄e'é ndó, di'a ví ná'ano letra táai x̄í'ín ndá'a mií. ¹² Ta ndidaá ra kóni kand̄oo va'a noo dao ka ñayuu, roón kúú ra kéndúsa x̄í'ín ndó ña ta'anda ñí'í ndo. Ch̄i sa'á ña ko kóni ra ña kendava'a na Israel x̄í'ín rá, sa'á ñoó kénóo ra ña ni kee Cristo

sa'a yō ndika cruz. ¹³ Tído ni mií ra nī ta'anda ñí kō kándéé kee ndidaá choon sa'ándá ley. Tído kóni ra kendúsa ra xí'ín ndó ña ta'anda ñí ndo, dá chindaya'i ra mií rá noó na Israel. ¹⁴ Tído ni lú'u kō kóni yu'u chindaya'i mií sa'á ña yó'o. Ña kéká'ano yu'u kúú ña nī kee sato'o yō Jesucristo sa'í ndika cruz. Chī kée yu'u kuendá ña sa nī xi'í ña kini ió ñayuú yó'o nooí ndika cruz táto'on kī'o nī xi'í ta'ani mií noó ña kini ió ñayuú yó'o. ¹⁵ Dá chī sa'á ña ndíta yó xí'ín Jesús, sa'á ñoó ni iin ña'a kō ndaya'i ña ta'anda ñí yō o koó. Ña ndaya'i noo Ndios kúú ña nī nduu yó ñayuu saá. ¹⁶ Ta ndidaá ndo'ó, na taxi va'a choon nī taai noo tuti yó'o, ná koo va'a ini ndo, ta ná ku'u ini Ndios sa'a ndidaá kúú ndo'ó, na ndisa kúú na ñoo Ndios.

¹⁷ Ta yó'o chí noo o sa dáta'án ka ni iin ndó yu'u, dá chī sa kuá'á nda'o yanda tándaa ñí kée ñayuu sa'á ña dána'í sa'a sato'o yō Jesús.

¹⁸ Ñani mií, ná koo ña maní xí'o sato'o yō Jesucristo xí'ín iin rá iin ndo'ó. Dión ná koo.

**Tuti yó'o kúú to'on Ndios, ta xí'o ña kuendá
sa'a Jesús
New Testament in Mixtec, Tezoatlán (MX:mx:Mixtec,
Tezoatlán)**

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Tezoatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Tezoatlán [mx], Mexico

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Tezoatlán

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

b81ac6b3-0ad5-5336-8d42-4c2703b04e9f